

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

David Rex contra Isbaal Regem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

stero illum die, ¹ cum filio, victum ab Allophylis, ² in prælio casurum. Igitur Allophylis, ³ castris in hostili solo ⁴ positis, postero die aciem instruunt: David tamen ex castris remisso, quia parum crediderant sibi illum, adversum suos, fidum fore. Sed ⁵ conferto prælio, Hebræi fusi, ⁶ filii regis cadunt:

quit, nec quicquam certi definit. Credibilis tamen, dæmonem in forma Samuelis apparuisse, quem opinabatur Samuelem esse: ex quo discere cupiebat eventum belli, quod tum cum Allophylis gerebat. Quo facit canon hic Theologicus, *Species rerum appellantur de nominibus ipsarum rerum.* Drusius. Verum Samuelem fuisse censent Abul. Lyra. Cajet. & ex vetustioribus Joseph. Justin. Ambros. August. Basil. & alii plurimi. Dæmonem sive Φάντασμα, Procop. Theod. Tertull. Cyrill. Beda. Νεχὴα omnium divinationum antiquissima, & signum credita τὸ ψυχῶν Διαιμόνων. Frequenter id factitatum in Oriente, discimus ex Æschyli Persis & Herodoto. Quanquam autem hic vocatur Samuel, credibilis tamen est, fallacem spiritum fuisse, ejus generis de quo Porphyrius secundo de abstinentia animantium: Γένος ἀπειρηλῆς φύσεως πανέμορφόν τε καὶ πολύτροπον ὑποκεινόμενον καὶ θεῶν, καὶ δαιμόνων ψυχῶν τεθηνηότων. Videturque id ipsa mulier satis significare, cum dicit **דְּהַרְא**. Deos adscendisse de terra, ita appellans spiritus illos quorum unus Samuelis figuram induerat, ceteri ei velut comites erant. Grot. Fabulatur ergo R. Kimchi, dum ait illum duos vidisse, scilicet Moysen & Samuelem. Et in libro Midras Samuel dicitur: Multi justi adscenderunt cum illo.

¹ Cum filio.] Cum filiis potius. Paulo post, filii regis cadunt. Nam tres erant numero; Jonathan, Abinadab, & Melchisua. Vide sis 1 Sam. 28. v. 19. Drusius.

² In prælio casurum.] Hebr. Cras tu, fili tui, mecum eris. ἰσθὶ ἔσιν καὶ τὸ

λαὸν ὑποχέρον εἰς ἐχθροῖς ῥηυσάμδρον καὶ σαυτὸν μετὰ τέκνων, αὐτὸν πεσόντα ἐπὶ τῆ μάχης, μετ' ἐμὲ ῥηυσάμδρον. Joseph.

³ Castris hostili solo positis.] Apheca. 1 Reg. 29. David autem cum suis copiis, quod ei diffident Palæstini, remissus est. Sic Tacitus 4. Histor. de ala Batavorum: *Quæ jam pridem corrupta fidem simulabat, ut proditis in ipsa acie Romanis majore pretio fugeret.* Reversus Amalecitas, Ziglaca capta, locordius agentes cædit 1 Regum 30. Vide Josephum.

⁴ Conferto prælio.] 1 Reg. 31. Joseph. 6. 15. Saul licet futuri gnarus, & de obitu suo præmonitus à Propheta, noluit tamen eum vitare. & ob vitæ cupiditatem exercitum hosti prodere, atque hoc modo regiam majestatem dehonestare: sed cum liberis totaque familia periculo se objiciens, pulchrum existimavit in prælio cadere, & filios in ejusdem laudis societatem assumere potius, quam superstites relinquere, incertum qualesnam futuros. Josephus, quem vide multa magnifice in laudem Saulis dicentem. Inter alia: *Εὐψυχὸν δὲ καὶ μεγαλότολμοι, καὶ τὸ δέναν καὶ φεθνηταὶ μόνοι δεικνύσας ἀν' ἐχθρῶν πάντες οἱ Σάβλον μεμνησάμενοι.*

⁵ Filii regis cadunt.] Saulus & filii contra hostem egregie certantes, & hoc tantum agentes ne inulti caderent, utque honestis vulneribus confecti, lucuosam hosti victoriam relinquerent, totam vim hostium in se converterunt, & circumventi multitudine, magna circum se strage Palæstinatorum edita, postremo & ipsi hostium telis sunt obruti. Joseph.

dunt : ¹ Saul equo delapsus, ne vivus in potestatem hostium veniret, gladio suo incubuit. ² De ætate imperii ejus parum certa comperimus, nisi quod ³ in actibus Apostolorum XL. annos regnasse dictus est. Quanquam ego arbitror, tum à Paulo, cujus illa prædicatio refertur, ⁴ etiam Samuelis annos sub regis istius ætate numeratos. Plerique tamen

1 Saul equo delapsus.] Hoc de suo addit, ut apparet. Nam nec in Scriptura, nec etiam apud Josephum legitur. *Drus.* Dum nullo ordine trepidi fugiunt, ingens cædes est perpetrata. Saulus quoque stipatus suorum caterva fugiebat: in quem Palæstini immixtis sagittariis & jaculatoribus, omnes, paucis exceptis, confixerunt. Ipse vero, post multa fortia facinora edita, gravatus vulneribus, ut jam nec subsistere, nec sibi ipsi manus inferre posset, obsecravit armigerum ut se ferro transfigeret, priusquam vivus in hostium potestatem veniret. Quo, ob majestatis reverentiam detrectante, ipse admoto ad pectus proprii gladii mucrone, in eum incubuit. Et cum deficientibus viribus trajicere se non posset, circumspiciens, juvenem proximum rogat quisnam esset; auditoque esse Amalecitam, orat ut se juvaret efficere, quod ipse non quiret. Qui postquam ejus optata executus est, ademptis aureis armillis, & corona insigni regio, quantum potuit, festinus inde se proripuit: Armiger autem regius (quem Rabbini fuisse Doëgum Idumæum volunt) conspecta Sauli nece, ipse quoque se jugulavit. *Josephus.* Ubi, suo more, contra Scripturam, nugatur. Nec Rabbini dissentent, si unum R. Levi excipias, qui Amalecitam istum in scenam producit. Hæc ita in honorem Saulis & Judæorum, sed cum mendacio, asseruntur. *Antiochus* hanc Saulis licitam & gloriosam fuisse, iidem & omnes Rabbini, cum Lyra, asserunt. Contra stat communis omnium Interpretum consensus.

2 De ætate Imperii ejus parum certa comperimus.] Miræ enim tenebræ sunt,

& opinionum divortia. Josephus dicit, Saulem, vivente adhuc Samuele, regnasse XVIIII. annos, & eo mortuo XX. id est simul XXXVIIII. Legionensis XXXIX. Augustinus, Salmeron, Serarius XL. Salius XVIIII. Sanctius II. Alii XX. Bucholcer. X. Petavius XII. Calvisius XV. Tot sensus quot capita.

3 In actibus Apostolorum XL. annos.] Act. 13. v. 20. Salmanticensis, Gentes, hoc est, Christiani, scribunt Saulem regnasse annis XL. Josephus autor, cum regnasse una cum Samuele annis duodeviginti, & post, quum jam diem suum prophetes obiisset, annis XX. sed in Rufino duobus: quæ lectio in omnes partes melior est. Eam firmat historia Ebraica, cujus Salmanticensis meminit per hæc verba, *Joseph ben Gorion ait, Saulem regnasse annis viginti, videlicet octodecim cum Samuele, & duobus post eum. Quod fieri non potest secundum id quod diximus, & secundum numerum annorum, qui à Iephthe usque ad quartum annum regni Salomonis.* *Drus.*

4 Etiam Samuelis annos.] Sic & Rabbanus, cujus verba extant in glos. ordin. Si autem, inquit, à morte Eli omne tempus concluditur, quo Samuel & Saul regnaverunt, inveniuntur XL. anni usque ad mortem Saul. *Drus.* Certum est Saulem non regnasse XL. annis. Quia plures alioquin anni effluxissent quam cccc. xxx. ab egressu ab Ægypto usque ad structuram templi. Davide Saul cum regnare inciperet, non potuit esse X. minor, cum filium tunc habuerit robustum & prudentem. Illi autem in actis XL. anni tam Samuelem respiciunt quam Saulem, cujus utriusque præfecturæ tempora Paulus conjungit. *Tirinus Chronico sacro.*

tamen qui de temporibus scripserunt, ¹ xxx. eum annos regnasse annotaverunt: cui opinioni nequaquam accedimus. Nam ea tempestate, qua Domini ² arca in Cariath-jarim ⁹ oppidum translata est, necdum regnare Saul cœperat: refertur autem, per David regem ex illo oppido arcam sublata, ³ cum per xx. annos ibi constitisset. Ergo, cum intra ¹⁰ id tempus Saul regnaverit atque decesserit, ⁴ parvo admodum spacio tenuit imperium. ⁵ Eadem nobis de temporibus Sa- ¹¹ muelis caligo, ut qui, ⁶ cum Heli sacerdote natus, admodum senex ⁷ sacerdotio functus referatur. A nonnullis tamen, ¹² qui

¹ xxx. eum annos regnasse.] Hic numerus propius accedit ad eum, qui in Seder Olam, ubi memoriæ proditum, Samuel solum præfuisse annis tredecim, & simul cum eo Saulem annis viginti: nisi mens auctoris, si anni Saulis annumerentur annis Samuelis efficere simul viginti annos. expende. *Drusus.*

² Arca in Cariath-jarim oppidum translata.] Arca capta mortuus est Eli, cui Samuel successit. Eadem hæsit in agro Philisthæorum septem mensibus: inde translata est in Beth-sames, & statim post in Cariath-jarim, ubi fuisse traditur annis viginti, usque dum David Jerosolymam venit. Educ ex annis istis septem annos cum dimidio quibus regnavit in Hebron: reliqui sunt anni duodecim & sex menses: adde septem illos menses quibus arca fuit in agro Philisthæorum, ecce tredecim anni cum uno mense. *Idem.*

³ Cum per xx. annos ibi constitisset.] In Seder Olam Rabba, quod est Chronicum Hebræorum majus: Tabernaculum conventus fuit Nobe annis tredecim, & Gabaone septem. Interim arca mansit in Cariath-jarim annis viginti. *Drus.*

⁴ Parvo admodum spacio tenuit imperium.] Verisimillimum videtur Saulem non nisi duobus integris annis regnum tenuisse. Ita Hebræi in Seder Olam, Rabbi Abraham, Gerardus Mercator, Arias Montanus, Adrichomius, Sanctius, alii. Et probatur I Reg. 13. v. 1.

Filius unius anni erat Saul cum regnare cœpisset, & duobus annis regnavit super Israël. Quibus verbis, nescio quid clarius esse possit. Vide Tirinum in Chronico Sacro. Sane exiguum tempus regno Saulis adscribendum est. Putatim triennium vel amplius. Nam filius unius anni erat, id est, jam uno anno regnaverat: & deinde duobus adhuc annis. Horn.

⁵ Eadem nobis de temporibus Samuelis caligo.] August. Salmeron. Serarius, x. annis ante Saulem regnasse volunt. Sallianus xxii. Sanctius xxxviii. alii xx.

⁶ Cum Eli sacerdote natus.] Salmanticensis: Samuel agebat annum 39. cum diem suum obiret Eli. Nam Eli cœpit judicare quum Hanna mater Samuelis precatum venisset.

⁷ Sacerdotio functus.] Locus iste suspectum facit Sulpicium erroris, & omnino erravit, si putavit Samuelem summum Sacerdotem fuisse. Quomodo enim Pontifex esse potuit, qui ne Sacerdos quidem erat? Dico Sacerdos, ut nomen hoc vulgo sumitur. Alioqui Levites erat, ut & Judex & Prophetes. *Drusus.* Nullus hic locus Samueli, quem tamen nonnulli inter Pontifices posuere, ut Chronici Alexandrini auctor, & Gregorius Monachus, qui Achitobo eum successisse vult. Vide etiam D. Augustinum contra Faustum lib. xi. cap. xxiii. Et Sulpitius Severus; Samuel cum Heli Sacerdote natus, admodum senex

qui de temporibus scripsere, (quia fere nihil de ejus annis
 13 sacra historia) ¹ LXX. annis præfuisse populo refertur. Sed
 14 unde hæc autoritas fuerit assumpta, non reperi. Nos in
 tanta erroris copia, ² Chronicorum annotationem secuti, quia
 eam ex Apostolorum actibus (sicut superius memoravimus)
 profectam arbitramur, Samuelem & Saulem XL. annos
 principatum egisse referimus.

11 LXV. ³ Saul perempto, DAVID ⁴ in terra Allophylo-
 rum

senex Sacerdotio functus refertur. Quod de Pontificatu dictum merito sane suspicatur Druf. Sed error est manifestus. Nam is non solum non fuit Pontifex, sed nec Pontificatus jure ordinario capax, aut ex genere Sacerdotali, sed tantum Levitico. Scilicet non ex Aharonis posteris, sed ex Izharis, Aminadab item dicti, Aharonis patris, nepotibus. Id liquet ex 1. Paralip. 6. 28. atque initio Samuelis, ubi avus ejus Zuph Ephraites, domicilii, non sanguinis ratione nuncupatur, ut Magistri ibi & Jonathan paraphraustes. Et vir magnus, dum crassum Georgii Monachi hac de re errorem perstringit: suum item, sed ex incogitantia, prodit. *Crassus est*, inquit ille, *error immiscere Pontificibus Samuelem, qui erat de plebe Sacerdotum, non de domo stirpis Pontificiæ.* Sed vero neque ex Pontificia, neque ex sacerdotali stirpe ille, aliter ac Levita qualiscunque, dicendus erat. Quod & D. Hieronymus observavit: *Noscendum*, ait ille, *quod Samuel Levita, non Sacerdos, non Pontifex fuerit.* Vide sis eum contra Helvidium lib. 1. c. XIIII. Sed Dionysius Petavius lib. de Doctrina Temporum x. c. XLVIII. extra ordinem à Deo constitutum Samuelem Pontificem existimat. Atque eis, qui dignitatem pontificalem regiæ anteferendam disputant, Samuelem pontificem fuisse asserere novum non est. Scilicet ex ejusdem in Saule unguendo functione, prærogati vana Pontificalem elicere conantur. Sed hisce olim optime respondit Guilielmus Ockamus nostras, & Samuel, inquit, non erat summus Pontifex nec Sacerdos in

Israël, sed Judex tantummodo. Imo etiam non fuit de genere Aaron; & per consequens nec Sacerdos nec summus Pontifex, nec minor, ut colligitur ex primi Paralipomenon cap. 6. Vide sis ea de re plura apud eum in Decisionibus de Potestate summi Pontificis quæst. 1. cap. 11. & 12. Selden.

1 LXX. annis.] Quærendum quinam chronologi sic sentiant, & an non potius legendum sit XX. annis: quæ autoritas à Josepho assumpta. Druf.

2 Chronicorum annotationem secuti.] Eusebii verba sunt: *Hebræorum primus rex Saul ex tribu Benjamin & Samuel ann. XI. Idem.*

3 Saul perempto.] Cadaver ejus sublatum Jabesiani Giladitæ combusserunt. Non quod moris in universum apud Hebræos, Reges comburere. ut existimant nonnulli Interpretes. Sed urgente metu hostium, ne cadavere sepulti Regis iterum potiti, gravius quid de eo statuerent. Hebræi causam reddunt, quod caro Saulis jam scateret vermibus. Igitur combustum, foetori avertendo. Alii ¶ putant idem esse quod aromatibus perfundere, teste Munstero. Interdum igitur, ob quasdam singulares causas, combusti Reges, ut Asa 2. Paral. 16. 4. Vide & 2. Paral. 21. 19. Horn. Alias apud Hebræos, qui sibi mortem consciverant, insepulti abjiciebantur. *Joseph. 111. ἀλώσ. xxv. Hegel. 111, 17.* Exceperunt illos qui pro causa Dei ita ceciderant. Vide Grot. 11. de Jure Belli ac pacis XIX.

4 In terra Allophylorum.] Ziglaxæ, quod oppidum ei Achis dederat, ademptum

rum ¹ perlato ad se mortis ejus nuncio, miro pietatis exemplo ² flevisse traditur. Tum Chebron ³ Judææ oppidum per-
tiit. Ibi rursum regali unguento illitus, ⁴ rex appellatus est. ³
Sed ⁵ Abner, qui magister militiæ Saul regis fuerat, spreto ⁴
David, ⁶ ISBAAL, regis sui filium, regem constituit. Cre-
bris deinde præliis inter duces regum concursum. Pulsus ⁶
Abner sapius: ⁷ fratrem tamen Joab, qui ex parte David
exercitui præerat, fugiens peremit. Quo dolore postea ⁷
Joab,

prum olim tribui Juda & postliminio jam restitutum.

1 Perlato ad se mortis ejus nuncio.]

2. Reg. I. Joseph. 7. 1. Nuncium hunc Rabbini fuisse volunt filium Doëg Idumæi, qui armiger Saulis. Amalekita fuit, filius Agag Regis, cui nomen Edab, si fabulis Pseudo Philonis credimus. Mentiebatur autem se saulem occisum, ut gratiam Davidis aucuparetur. Theodor. Procop. Eucher. Lyra. Abulens. Diademate tamen Saulis potitus fuit & illud vere attulit. Abul. Cajetan.

2 Flevisse traditur.] Non tam de Davide hoc dicitur, quam de iis qui cum eo erant, II. Reg. 1, 3. Drus. Sic Cæsar viso Pompeji capite.

3 Judææ oppidum.] Tribus Juda. Ut supra: In terram Judææ regressus. Sic Bethlehem Judææ & Judææ, variantibus libris. Drus. Regiam autem Hebræorum David jussu Dei, delegit, quia ibi vixerant & sepulti erant Patriarchæ, eratque tunc metropolis tribus Juda. Procopius.

4 Rex appellatus est.] A tribu Juda tantum. Salmanticensis, David cæpit regnare anno creationis 3884. Post trigesimum septimum annum regni ejus rebellavit Absalom, quemadmodum dicitur, & fuit à fine xl. annorum. Hi anni numerantur ab eo tempore quo postularunt sibi regem. Et aliquanto post, David regnavit xl. annis. Drus. Tribus eximia, sed una, Regem facit pernicioso exemplo, nisi Dei voluntas cognita omnem legem perfringeret. Grot.

5 Abner.] Consobrinus Saulis. Nam

Ner pater Abner, erat frater Cis, qui pater Saulis.

6 ISBAAL Regis sui filium, Regem constituit.] Sic vocatur I. Paralip. 8. 33. ubi Latin. vetus, Esbaal. Caterum II. Sam. 11, 8. Isbofeth nominatur. Drusius. Interea Sauli copiarum præfectus Abnerus filius Neri, vir strenuus, & ad magnas res obeundas natus, quamprimum cognovit cecidisse Regem & Jonathan, aliosque duos ejus filios, prope in castra delatus, reliquum ex omnibus filiis Jebofthum periculo eripit, & superato una cum illo Jordane, totius populi Regem eum constituit, excepta tribu Judææ, regiamque ei elegit apud locum qui Hebraice Manalis dicitur. Josephus. Factus est Rex undecim tribuum, id est, Israël totius, excepta tribu Juda. II. Samuel. 11. Μαυάλις corrupte dixit pro Μανάλις. Quod vel castra denotat, vel locum illum, cujus mentio Gen. 32. 2. Fabulam refert R. Salomo, quod cum populus Davidem vellet Regem, Abner probarit, Isbofeth deberi regnum ex Gen. 35. 18. ubi Jacob filium à Rachele in partu moriente vocatum Benoni, id est, filium doloris, nuncupat Benjamin, id est, filium dexteræ. Dextera enim symbolum regis & regni. Isbofeth vero & Saul erant prognati ex Benjamin, David ex Juda.

7 Fratrem tamen Joab.] Asaëlem. Οὗτ' ἐπὶ ποδῶν ἀκύντη κλέει γεν. ἔ γδ ἀνθρώπος ἐνίκα μένος, ἀλλὰ καὶ ἰππων καὶ αἰγῶν εἰς ἀμύδαυ λίγες (ὡς Ἰσραὴλ) μείν. Joseph.

I Jugh.